

.....									
	Kod ucznia								
			-			-			
	Dzień		Miesiąc			Rok			
pieczętka WKK	DATA URODZENIA UCZNI								

KONKURS POLONISTYCZNY DLA UCZNIÓW SZKÓŁ GIMNAZJALNYCH

ETAP REJONOWY

Drogi Uczniu,

witaj na II etapie konkursu polonistycznego. Przeczytaj uważnie instrukcję i postaraj się prawidłowo odpowiedzieć na wszystkie pytania.

- Arkusz liczy 13 stron i zawiera 12 zadań.
- Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój test jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś ten fakt Komisji Konkursowej.
- Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
- Odpowiedzi wpisuj czarnym lub niebieskim długopisem bądź piórem.
- Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi.
- Nie używaj korektora.
- Oceniane będą tylko te odpowiedzi, które zostały umieszczone w odpowiednim, wykropkowanym pod pytaniem, miejscu.
- Brudnopis nie będzie oceniany.

Czas pracy:

120 minut

Liczba punktów
możliwych

do uzyskania:

100

Pracuj samodzielnie.

Powodzenia!

Motyw przewodni:

Z rzeczy świata tego zostaną tylko dwie,

*Dwie tylko: **poezja i dobroć...** i więcej nic...*

Cyprian Norwid

Nie daj się zwyciężyć złu, ale zło dobrem zwyciężaj!

św. Paweł (Rz. 12,21)

Tekst I

„Życie byłoby nędzne i zawstydzające – mówił Rudy – gdybyśmy skupiali się tylko na przygotowaniu do zadań jutra, a nie brali udziału w walce już dziś. Ale życie byłoby głupie i bezsensowne, gdybyśmy żyli tylko walką dzisiejszą, a nie przygotowywali się do jutra. Zaś przygotowanie jutra to nie jeden tor, to dwa tory: szkolenie żołnierskie do jawnej walki żołnierskiej i szkolenie się naukowe, zawodowe, społeczne do pracy cywilnej w Polsce. Mam odwagę powiedzieć, że moją osobistą ambicją jest nie tylko bicie rekordów w Małym Sabotażu, chcę także kiedyś bić rekordy jako technik i człowiek. Żeby ruszyć z miejsca tę przeklętą bryłę świata, żeby dopomóc do nadrobienia tych przeklętych zapóźnień nad Wisłą”.

(Aleksander Kamiński, *Kamienie na szaniec*, Nasza Księgarnia, Warszawa 2004)

Zadanie 1. (0-6) Wykonaj polecenia i odpowiedz na następujące pytania:

Wymień trzy wartości/idee, które przyświecały działalności Rudego. Spośród nich wybierz jedną i uzasadnij przy pomocy dwóch zdań (pojedynczego i złożonego), dlaczego nic nie straciła na swojej uniwersalności. (0-4)

.....
.....

Uzasadnienie.....

.....
.....
.....
.....

A) Wspomniana w przywołanym fragmencie „bryła świata” pojawia się również w wierszu (0-1)

- a) *Oda do młodości* Adama Mickiewicza
- b) *Hymn* Juliusza Słowackiego
- c) *Testament mój* Juliusza Słowackiego

B) Tytuł *Kamienie na szaniec* to fragment wiersza (0-1)

- a) Juliusza Słowackiego *Testament mój*
- b) Adama Mickiewicza *Reduta Ordon*
- c) Adama Mickiewicza *Rozmowa wieczorna*

Zadanie 2. (0-6) Na podstawie znajomości treści reportażu Janusza Korczaka *Nędza Warszawy* scharakteryzuj postać „Wysmółka miłosierdzia”. Wskaż trzy cechy bohatera. (0-2)

.....
.....
.....

Jaki pogląd o „nieudolnym” ofiarowaniu datków wyrażał Janusz Korczak? Wskaż trzy cechy bezmyślnej jałmużny (0-2)

.....
.....
.....

„Nie o zniechęcanie, ale zachęcanie do czynu mi idzie. Bezczyń jest wynikiem brudnego egoizmu lub skutkiem powierzchownego rozumowania: jeżeli dwa, trzy razy w życiu sparzyłem się w swych porywach, wolę nic nie robić. Czemu? Jeśli zostałem oszukany, wprowadzony w błąd, nabrałem pewnej sumy doświadczenia, w które zbrojny, tym owocniej mogę działać.” Jakie postawy miłosierdzia proponuje swoim czytelnikom Janusz Korczak? Podaj trzy przykłady. (0-2)

.....
.....
.....

Zadanie 3. (0-8) Odwołując się do znajomości treści *Romea i Julii* Williama Szekspira oraz *Słowika i Róży* Oskara Wilde’a, odpowiedz na pytanie: czy miłość jest dobrem bezwzględny? Uzasadnij swoją tezę przy pomocy trzech argumentów (potwierdzających, negujących bądź wyrażających stosunek ambiwalentny).

Teza.....

Argument I

.....
.....
.....

Argument II

.....
.....
.....

Argument III

.....
.....
.....

Tekst II

Kołyseńka ze słówkami

Dobrućku miluteńki
wykołysz z myślą szmerekami
gwiazdolice niech nie chmurzą
jeno ciałuleńka stróżą

Obceniła się już ciszka
roześniła wszelka słyszka
miodny patrzyk się rozniebił
Dobruteniek ukolebił

(Marek Pękala, *Jak tata reperował słońce*, Wydawnictwo Literackie Białe Pióro, Warszawa 2015, s. 31)

Zadanie 4. Wymień trzy środki stylistyczne, dominujące w wierszu Marka Pękali. Przedstaw ich funkcje w tekście (0-6)

środek stylistyczny.....

funkcja.....

środek stylistyczny.....

funkcja.....

środek stylistyczny.....

funkcja.....

Zadanie 5. W wierszu *Kamyk filozoficzny* Marek Pękala nawiązuje do legendarnej substancji, czyli do (0-1)

Zadanie 6. Na podstawie znajomości lektury *Quo vadis* oceń, czy poniższe stwierdzenia są prawdziwe czy fałszywe. Zaznacz znakiem X właściwą odpowiedź. (0-4)

stwierdzenie	prawda	falsz
1. Akcja powieści rozgrywa się w końcowych latach panowania Nerona.		
2. Petroniusz to doradca Nerona, wyrocznia antycznej estetyki i poetyki.		

3. Chilon Chilonides to postać historyczna, znany filozof grecki, głoszący pochwałę chrześcijaństwa.		
4. Punktem kulminacyjnym powieści jest walka Ursusa z lwem.		
5. Słowa „Jakiż artysta ginie” – wypowiedzi w powieści Tygellin.		

Zadanie 7. (0-3) **Józef Tischner w swoim tekście dokonuje próby zdefiniowania i rozróżnienia pojęć: miłosierdzia, współczucia, litości. Do cytowanych i parafrazowanych fragmentów tekstu dopisz odpowiednie pojęcie (miłosierdzia, współczucia, litości).**

a).....

„Ważne przeżycie. Jest wstrząsem uczuciowym, który rodzi się na widok cudzej nędzy. Wstrząs ten wywołuje nie tylko płacz, ale często również czyn (...) Myśli sobie, że przecież ci, którzy pomagają, nie myślą się nigdy, myślą się jedynie ci, którzy biorą, choć się im nie należy (...) poniża (...) chce pomóc, choć nie zawsze rozumie (...) jest przeżyciem chwilowym, szybko przemijającym. Trwa mniej więcej tak długo, jak długo trwa widok ludzkiej biedy.”

b).....

Dzięki temu „mogę odczuwać stany uczuciowe innego człowieka tak, jakbym to ja sam je przeżywał (...) jest sposobem uczestniczenia w życiu innego człowieka. Buduje pomost między moim a twoim uczuciem (...) Z jednej strony ode mnie ku tobie idzie poznanie, a z drugiej od ciebie ku mnie biegnie uczucie (...) jest poznaniem uczestniczącym (...) obraca się przede wszystkim w przestrzeni uczuć innego (...) ma swoje naturalne granice”.

c).....

„Jest objawieniem miłości (...) nie tylko poznaje całkiem obiektywnie stany uczuciowe innego, ale również ma w nich swój udział. Cieszy się z radosnymi, smuci z zasmuconymi (...) Pochyla się nad tym, co wie (...) wie nawet wtedy, gdy nie widzi i nie słyszy (...) jest bólem... nadziei (...) wierzy, że wszystko jest jeszcze do uratowania .”

Zadanie 8. (0-1) **Fragment refrenu piosenki Tomasza Budzyńskiego *Aniele, Aniele mój aniele to przykład***

- a) antropomorfizacji
- b) animizacji
- c) aliteracji

Prawidłowa odpowiedź:

Zadanie 9. (0-3) Teledysk *Aniello, mój aniele* zawiera wiele nawiązań do różnych tekstów kultury, toposów, motywów, alegorii i symboli. Jest również wspomnieniem wzbogacającej więzi wnuka z babcią, a szczególnie tęsknoty za tajemnicą i dobrem rodzinnego spotkania. Wybierz trzy dowolne (niekoniecznie związane ze wspomnianym teledyskiem) toposy, motywy, alegorie bądź symbole, które wykorzystałbyś przy montażu teledysku o osobie, której zawdzięczasz wyjątkowe doświadczenie dobra w swoim życiu. Uzasadnij swoje wybory.

.....

Uzasadnienie

.....
.....
.....
.....

Uzasadnienie

.....
.....
.....
.....

Uzasadnienie

.....
.....
.....

Zadanie 10. (0-3) **Odpowiedz na pytania dotyczące filmu *Nienormalni* (reż. Jacek Bławut).**

- A) *Nienormalni* to... (0-1)
 - a) film obyczajowy
 - b) film sensacyjny
 - c) fabularyzowany dokument

B) Czy Twoim zdaniem reżyser Jacek Bławut zachował w filmie granice przyzwoitości i dobrego smaku? Odpowiedz, uzasadniając opinię za pomocą dwóch zdań złożonych. (0-2)

.....
.....
.....

Zadanie 11. (0-9)

a) Wyjaśnij symbolikę dłoni ojca, uwzględnij kontekst biograficzny. (0-4)

.....

.....

.....

.....

b) Wejdź w rolę starszego brata syna marnotrawnego. Napisz w formie 1 os. l. mn. krótką opowieść o pozytywnym rozwiązaniu/nawiązaniu trudnych braterskich relacji. (zredaguj co najmniej 5 zdań złożonych) (0-5)

.....

.....

.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 12. (0-50) Prawdziwe dobro zawsze zwycięża. Napisz list do wybranego artysty, w którym przekonasz go do podjęcia działalności artystycznej poświęconej rozważnemu uwydatnianiu dobra w otaczającym nas świecie. Wspomnij w liście o swoich fascynacjach literackich, filmowych i malarskich. Zadbaj o estetyczną/artystyczną formę listu.

.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Brudnopis

